

*Norsk Forbund for
Utviklingshemmede*

Årsmelding 2018

www.nfunorge.org

Innhold

1. Innledning	3
2. NFUs landsstyre	4
3. Råd og utvalg.....	5
4. Medlemmer og kontingent.....	5
5. Prosjekter	7
6. Informasjon og kommunikasjon.....	9
7. Organisasjonsarbeid	11
9. Medlemskap	13
10. Samarbeid	15
11. Representasjon i råd/utvalg i 2018 for NFU og gjennom SAFO.....	17
12. NFUs administrasjon.....	20
13. Økonomi	22

1. Innledning

Vergemålsordningen ble kraftig fokusert i 2018. Først kom Riksrevisjonen med en drepende kritikk av praktiseringen av vergemålsordningen. Justisdepartementet fulgte opp med en lovforklaring om forholdet mellom selvbestemmelse og manglende samtykkekompetanse. Mediafokuset ble ikke mindre med VGs avsløringer i Tolga-saken. Summen av det hele ble til at Justisdepartementet kom med lovforslag for å sikre den enkeltes selvbestemmelse og å styrke rettsikkerheten til personer under vergemål. Vergemålsfeltet er krevende. Det vil gå mange år før vergemålsordningen er blitt omarbeidet til beslutningsstøtte. Imidlertid er det positivt at bevegelsene er i gang og at NFU har en langt bedre dialog om vergemålsordningen både med departementet og Statens sivilrettsforvaltning.

Ekspertgruppe for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging la frem sin rapport våren 2018. Utvalget foreslo å fjerne retten til spesialundervisning og å overføre stillinger fra Statped til kommunene. Kunnskapsdepartementet skal fremme en stortingsmelding på feltet høsten 2019. Ekspertgruppen definerte elevgruppen med særskilt behov for tilrettelegging til å være fra 15 til 25 prosent av elevene. Med en så bred definisjon, drukner utfordringene til elever med utviklingshemming. Hvis feltet ikke blir tilført friske midler, må det omdisponeres til, noe som kan ramme de elevene som i utgangspunktet har størst behov for bistand og tilrettelegging.

Våren 2018 vedtok også Stortinget at det skulle utarbeides en stortingsmelding om rettighetene til mennesker med utviklingshemming. Arbeidet er påbegynt og planlegges ferdigstilt før påske 2020.

«Et samfunn for alle - Regjeringens strategi for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse for perioden 2020-2030» ble lansert i desember 2018. Gjennom SAFO, arbeidet NFU tett sammen både med FFO og Unge Funksjonshemmede samt med departementet om utarbeidelsen. Arbeidsprosessen var bra. Den politiske viljen til å etterkomme handikapbevegelsens prioriteringer, var ikke like bra. Innen rammen av strategien, skal det utarbeides en handlingsplan med konkrete tiltak.

I behandlingen av statsbudsjettet for 2019, ble antallet tiltaksplasser innen «Varig tilrettelagt arbeid» (VTA) økt med 700. Økningen er langt større enn på mange år. Imidlertid er behovet svært mye høyere.

Norge skulle høres av FN-komiteen som overvåker statenes etterlevelse av konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne våren 2019. Forarbeidene til slike høringer er omfattende. Generalsekretær Hedvig Ekberg la ned mye arbeid i forberedelsene. Sivilsamfunnet samlet seg, etablerte en arbeidsgruppe for å utarbeide sivilsamfunnets rapport om Norges etterlevelse av konvensjonen. Hedvig Ekberg var sentral i arbeidsgruppen. 120 organisasjoner på funksjonshemmedefeltet sluttet seg til rapporten. Høsten 2018 var Hedvig Ekberg i Genève under FN-komiteens forberedelser til høringen av Norge. NFUs viktigste saker, vergemål, tvang- og makt, ble grundig fokusert på i høringen av Norge.

Sorteringsproblematikken og tilbudet av fosterdiagnostikk kom på dagsorden da det ble klart at KRF skulle inn i regjeringsforhandlinger. KRF krevde innstramminger knyttet til abortlovens § 2c om senabort ved alvorlige avvik ved fosteret. Utspillet skapte sterke reaksjoner fra de andre partiene og bidro mer eller mindre til en

samling om å liberalisere tilbudet av fosterdiagnostikk. Sammen med utviklingen av den medisinske teknologien, er det fare for at denne samlingen kan medføre ytterligere liberaliseringer og en økende jakt på fostre med trisomi.

NFUs administrasjon fungerer aldeles utmerket, slik som den har gjort. Med få ansatte, har vi en sårbar administrasjon som er avhengig av hver enkelt ansatt. Imidlertid har velvilje og fleksibilitet medført at organisasjonen ufortrødent ruller videre. I 2018 begynte NFU med en ny ordning hvor jusstudenter jobbet frivillig for NFU i saker angående bistand til enkeltpersoner. I tillegg har NFU også hatt stor nytte av en ferdigutdannet jurist som har fått arbeidspraksis hos NFU gjennom arbeidsmarkedstiltak. Den bedre tilgangen på juridisk kompetanse medførte at NFU bisto i drøyt 600 enkeltsaker i 2018. I tillegg ble det mer rom for annet arbeid blant andre ansatte. Imidlertid kreves en viss oppfølging når en benytter frivillige uten erfaring fra feltet.

Juristene mottar henvendelser innenfor en rekke forskjellige rettsområder, men noen områder peker seg ut. De fleste henvendelsene gjelder spørsmål om helse- og omsorgstjenester, herunder tvang og makt, pasient og brukerrettigheter, herunder BPA, opplæring, bolig og husleie, trygd, arbeid og vergemål.

Fylkes- og kommunesammenslåingen vil kreve tilsvarende endringer i organiseringen av NFUs lokal- og fylkeslag. Trøndelag var først ute og NFU Nord- og Sør-Trøndelag er nå slått sammen til NFU Trøndelag. Det er utarbeidet notater som viser utfordringer og løsninger med hensyn til sammenslåing av lag. NFU synes å være godt forberedt på den omfattende sammenslåingen av fylkes- og lokallag som trolig vil komme i 2020.

2. NFUs landsstyre

Medlemmer i landsstyret for landsmøteperioden 2016 – 2020

Jens Petter Gitlesen	forbundsleder	Rogaland
Torill Vagstad	nestleder	Hedmark
Camilla Hopen	medlem	Vestfold
Karen Hultgren Olsen	medlem	Nordland
Geir Tore Søreide	medlem	Hordaland
Ninni Bakke Tornes	medlem	Møre og Romsdal
Evy Utne Knutsen	medlem	Hordaland
Rigmor Hamnvik	1. vara	Troms
Frid T. Svineng	2. vara	Finnmark

Tom Roger Ramsøskar	3. vara	Sør-Trøndelag
Shahram Ariaifar	4. vara	Oslo

Dette landsstyret har i 2018 avholdt 6 møter og behandlet 76 saker.

3. Råd og utvalg

Råd og utvalg nedsatt av landsstyret for landsmøteperioden 2016 - 2020

- **Leirstyret**
Odd Kåre Barkved – Rogaland - leder
Camilla Hopen – Vestfold - medlem
Geir Tore Søreide – Hordaland - medlem
- **Fondsstyre til 31.12. 2018**
Alf Anvedsen – Rogaland –leder
Helene Holand- Buskerud – medlem
Jon Magne Sandvik – Buskerud – medlem
Lillian Rasmussen – Troms – varamedlem
- **Fondsstyre fra og med 01.01. 2019 – 31.12. 2020**
Helene Holand - Buskerud – leder
Eirik Dahl – Sogn og Fjordane - medlem
Geir Tonning – Rogaland - medlem
Kari Melby – Vestfold - varamedlem
- **Ressursgruppen ”Aktiv i egen organisasjon”**

Det ble ikke oppnevnt medlemmer til Ressursgruppen Aktiv i egen organisasjon i 2018.

4. Medlemmer og kontingent

Rapporten betalende medlemmer 2018 viste 8358 pr 29.12.2018. Dette betyr en økning fra 2017 på 44 medlemmer, mens vi i 2017 hadde en oppgang fra 2016 på 10.

Type medlemskap	Antall medlemmer	Antall medlemmer	Antall medlemmer
	2018	2017	2016
Fullt betalende	6380	6337	6319
Barn under 18 år	357	386	406
Medlem moderasjon (husstand)	1398	1353	1312
Minstepensjonister	223	238	267
Totalt antall medlemmer	8358	8314	8304

Medlemskontingenten i NFU var i 2018 fordelt etter følgende nøkkel:

- NFU sentralt 60 %
- Fylkeslag 20 %
- Lokallag 20 %

Fra og med 1. januar 2014 utgikk kategorien minstepensjonister i kontingentstrukturen for nye medlemmer. Kategorien er imidlertid opprettholdt for de medlemmer som sto registrert som dette pr. 31.12. 2013. Fullt betalende medlemmer og minstepensjonister har fått medlemsbladet Samfunn for alle. For et frittstående abonnement på medlemsbladet koster det kr. 400,-.

Gjeldende kontingentsatser for medlemskap i NFU for 2018 har vært:

Hovedmedlem	kr. 495,-
Minstepensjonist/Husstandsmedlem	kr. 250,-
Barn under 18 år	kr. 70,-

Fylkeslag	2018	2017	2016	Endring 2017-2018	Endring 2016-2017
Oslo	351	339	332	12	7
Akershus	546	551	558	-5	-7
Østfold	245	249	236	-4	13
Hedmark	444	433	435	11	-3
Oppland	478	466	463	12	3
Buskerud	324	312	312	9	0
Vestfold	332	342	352	-10	-10
Telemark	260	267	261	-7	6
Aust-Agder	316	297	296	19	1
Vest-Agder	314	315	324	-1	-9
Rogaland	766	746	743	20	3
Hordaland	1089	1097	1078	-8	19
Sogn og Fjordane	431	440	451	-9	-11
Møre og Romsdal	761	765	763	-4	-2
Sør-Trøndelag		401	420		-19
Nord-Trøndelag		252	247		5
Trøndelag	655			3	

Nordland	646	655	659	-9	-4
Troms	163	249	237	14	12
Finnmark	137	138	137	-1	1
Sum	8358	8314	8304	44	10

Mennesker med utviklingshemning, foreldre, søsken, andre pårørende og andre interesserte, er og kan være medlem i NFU.

Pr. 31.12. 2018 hadde NFU 18 fylkeslag og 190 lokallag.

NFU Nord-Trøndelag og NFU Sør-Trøndelag slo seg sammen og dannet NFU Trøndelag fylkeslag.

Vi har fått ett nytt lokallag i Trøndelag: NFU Namdal lokallag.

NFU Skaun lokallag ble lagt ned, medlemmene ble overført til NFU Melhus lokallag.

5. Prosjekter

NFU satser aktivt på ulike prosjekter for å nå de målene som er nedfelt i vårt arbeidsprogram og våre prinsipper.

ExtraStiftelsen

NFU har siden 2004 søkt prosjektmidler gjennom ExtraStiftelsen. Siden den tid har NFU blitt tildelt støtte til en rekke ulike prosjekter fra denne stiftelsen. Mer informasjon om disse finnes i ExtraStiftelsens prosjektbibliotek (www.extrastiftelsen.no).

Oversikt 2018:

Ordning	Antall søknader innsendt	Antall søknader innvilget	Antall flerårige prosjekter innvilget tidligere under samme ordning	Totalt innvilget beløpet
Helse vår 2018	12	2	0	1 118 000 NOK
Forskning 2018	5	0	1	730 000 NOK
Helse høst 2018	12	2	2	2 856 000 NOK
Totalt				4 704 000 NOK

NFU fikk støtte til fire nye prosjekter i 2018:

Appen «Lettere Kropp» - utvikling av en enkel app for måltidsplanlegging, matkunnskap, matinnkjøp og oppfølging av matinntak for ungdom og unge voksne med utviklingshemming (samarbeid NFU og Karde AS). Toårig prosjekt.

Mysteriet Emilie - dokumentarfilm om Emilie med Downs syndrom som skal flytte på folkehøyskole (samarbeid NFU og Motlys AS). Ettårig prosjekt.

Novellefilmen Trisagion – novellefilm i sjangeren drama med Marte Wexelsen Goksøyr i hovedrollen (samarbeid NFU og produsent Elisabeth Velle Andersen). Ettårig prosjekt.

Yes – we can! – utvikling av en enkel app som skal øke den digitale kompetansen og inkludering for mennesker med utviklingshemming (samarbeid NFU og Karde AS). Toårig prosjekt.

I tillegg mottar vi midler for tre flerårige prosjekter som har blitt innvilget tidligere:

E-læringsapp om personlig hygiene (Helse høst 2017)
Tjenesteutvikling og utviklingshemming (Helse høst 2016)
Helseindikatorer hos utviklingshemmede (Forskning 2016)

NFU utbetalte totalt 3 325 000 NOK til prosjektene i 2018.

NFUs internasjonale solidaritetsarbeid

NFU har hatt tre prosjekter med støtte fra Norad 2018. Alle prosjektene er fritatt for kravet om egenandel ut rammeperioden 2016-2019.

Inclusion Africa: Støtte til etablering og videreutvikling av Inclusion Africa, en regional gren av Inclusion International i Afrika (organisasjonsutviklingsprosjekt).

Nepal: Støtte til Parents Federation for Persons with Intellectual Disabilities (PFPID) som jobber for å bedre livssituasjonen til mennesker med utviklingshemming i Nepal (organisasjonsutviklingsprosjekt). 2018 var det siste året med støtte fra NFU.

Inkluderingsprosjektet: Inkluderingsprosjektet er et fellesprosjekt i Atlas-alliansen mellom Norges Blindforbund, Norges Handikapforbund og NFU der målet er å påvirke norskstøttede bistandsaktører til å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne. NFU har det overordnede ansvaret for aktivitetene i Nepal og vært med på å holde flere kurs i Norge.

Rammeavtalen med Norad går ut 2019. I 2018 har en del av tiden blitt brukt til å forberede neste søknad om ny rammeavtale med Norad 2020-2024. Ettersom det fortsatt er krav om 10% i egenandel, har det vært mye usikkerhet rundt NFUs fremtidige internasjonale solidaritetsarbeid. NFUs landsstyre vedtok på styremøtet i desember 2018 at NFU «forplikter seg til å betale egenandel 100 000 NOK i året i fem år (2020-2024) til Norad, slik at NFU kan fortsette sitt internasjonale solidaritetsarbeid med Inclusion Africa og å ha en viktig rolle i Atlas-alliansen».

NFUs bistandsportefølje for 2018 beløp seg til kr. 2 547 045,-. Dette er midler som søkes gjennom Atlas-alliansen og som kommer fra Norad. Atlas-alliansens

organisasjoner bruker egne erfaringer og kompetanse i samarbeid med partnere i sør for å styrke funksjonshemmedes levekår i fattige land.

Atlas-alliansens prosjekter er fordelt på fem fokusområder: Utdanning, helse og rehabilitering, organisasjonsutvikling, arbeid og sosial inkludering og inkluderende utvikling i lokalsamfunnet. Mer informasjon på www.nfunorge.org og www.atlas-alliansen.no.

6. Informasjon og kommunikasjon

NFUs nettside

Nettsidene gir en presentasjon av organisasjonen, informasjon til medlemmer og andre interesserte, i tillegg benyttes nettsidene til politisk påvirkningsarbeid. Aktuelle politiske saker presenteres og NFU uttrykker sitt politiske syn. I tillegg gis informasjon om sakene og aktuelle kildehenvisninger.

Nettsidens bidrag i den aktive interessepolitikken, er først og fremst å finne på våre nyhetssider og NFU-bloggen. NFUs nettside www.nfunorge.org.

Nettsiden har også egne undersider for våre lokal- og fylkeslag.

I følge Google Analytics var det 223.745 sidevisninger på våre nettsider i 2018. Tilsvarende tall for 2017 var 218.714. I 2016 var det 256.563 sidevisninger. Nettsidene er godt besøkt og et viktig middel for å få spredt informasjon og synspunkter. Imidlertid er det krevende å sikre en kontinuerlig oppdatering av nettsiden. NFU har ingen informasjonsmedarbeidere og oppdatering av nettsidene er i konkurranse med andre gjøremål. I perioder er oppdateringsfrekvensen noe lavere enn ønskelig.

Ansvarlig redaktør: Forbundsleder Jens Petter Gitlesen

Sosiale medier

NFU har egen Facebook-side hvor nyheter, forskningsrapporter, nyttig informasjon for medlemmer og andre henvendelser med relevans for mennesker med utviklingshemning eller politikken overfor mennesker med utviklingshemning, lenkes opp. Facebook-siden benyttes også til å formidle saker som er publisert på NFUs nettsider.

Facebook-siden hadde 12.858 følgere pr. 31.12.2017. Den 31.12.2018, var antallet følgere av vår Facebook-side økt til 14.276 personer. Totalt var det ca. 15000 personer som «liker» NFUs facebookside. Summen av antallet personer som ser innlegg fra NFU sin Facebook-side («rekkevidde»), varierer mellom ca. 30.000 og ca. 100.000 per uke. De innleggene som sees av flest, kan treffe over 100.000 personer. Dette gjør Facebook til vår viktigste kanal for informasjonsformidling til eksterne. NFU har gjennom mange år benyttet Facebook som et viktig virkemiddel i det politiske

påvirkningsarbeidet. Spesielt nyttig er Facebook som middel, i kombinasjon med andre virkemidler, for å få saker opp på politisk dagsorden.

Stadig mer av innholdet i nettavisene er blokkert av betalingsmur, noe som forsterker sosiale mediers betydning i informasjonsspredningen.

NFU abonnerte på en nyhetssøker, Retriever, for å fange opp nyheter av interesse. Siktemålet var først og fremst å sikre oss en aktiv og oppdatert facebook-side. På grunn av den økende bruk av betalingsmurer, er nytten av nyhetstjenesten kraftig redusert.

Flere lokallag og et økende antall lokallag har egne Facebook-sider eller Facebook-grupper. Aktiviteten på lokallagenes Facebook-sider er i større grad rettet mot intern informasjon og likepersonsaktiviteter enn den nasjonale Facebook-siden.

Ansvarlig redaktør for NFU sentralt sine Facebook-sider er forbundsleder Jens Petter Gitlesen.

Medlemsblad – Samfunn for Alle

Det er utgitt 5 numre i 2018.

Bladet sendes ut til hovedmedlemmene og medlemmene med kategori minstepensjonist. Det er ca. 150 frittstående abonnenter, i tillegg sender NFU ut 150 eksemplarer til Stortinget, samt noen andre myndighetspersoner og samarbeidspartnere. Forbundsleder Jens Petter Gitlesen er ansvarlig redaktør. Journalist Bitten Munthe-Kaas skiver det meste, men andre skriver mer enn tidligere. Kari Bue, tidligere ansatt i NFUs administrasjon, har også i deler 2018 vært tilrettelegger, skrevet lett-lest bolker og lest korrektur. Kari Bue sluttet etter den tredje utgaven og ansatte i NFUs administrasjon gjorde dette arbeidet for de to siste utgavene i 2018.

Samfunn for Alle legges ut som PDF-filer på NFUs nettside.

Media

Massemedia er ofte en viktig kanal i det å få saker opp på den politiske dagsorden. NFU benytter også internettsider og sosiale medier som et middel, dels for å få saker opp på politisk dagsorden, dels for å gi informasjon om saker som er på den politiske dagsorden og dels for å gi informasjon om saker som er på den politiske dagsorden.

NFU er en liten organisasjon. Det er trangt om plassen på de politiske sakskartene. Skal NFU nå frem med sine interesser, må folk bli klar over vår eksistens og våre utfordringer. For å komme ut av skyggenes dal og i fokus for samfunnsdebatten, finnes kun et tiltak, det er å bruke media.

Medieoppslagene kan ses på vår hjemmeside www.nfunorge.org under nyheter, samt vår Facebook-side.

Avtalen med Retriever ble avsluttet i 2019 på grunn av den økte bruken av betalingsmurer. NFU har ikke lenger oversikt over antallet ganger organisasjonen eller tillitsvalgte får mediaomtale.

7. Organisasjonsarbeid

Ledersamling

Det er vedtektsfestet at NFU skal avholde to ledersamlinger i året – den ene i månedsskiftet januar/februar og den andre i august/september.

Vinterens ledersamling ble avholdt 27. og 28. januar på Scandic Oslo Airport Hotel, Gardermoen med SAFO-konferansen i forkant, noe som medfører en kortere samling enn tradisjonelt, men desto bedre oppmøte og lavere kostnader. Faste og viktige programposter er deling av informasjon og erfaringsutveksling. Hvert av fylkeslagene orienterte om sin aktivitet. Det samme ble gjort av landsstyret og administrasjonen. Tre temaer ble løftet frem til drøfting og diskusjon; om BPA og dom fra høyesterett vedrørende virksomhetsoverdragelse, BankID og utfordringer med dagens ordning og om sentraler temaer å ta opp på fylkeslagenes årsmøter. Her nevnes fremgangsmåte for politisk arbeid på fylkes- og lokallagsnivå - om NFUs prinsipper og styrking av organisasjonskulturen - samt bevisstgjøring om innhold i Konvensjonen om menneskerettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Høstens ledersamling ble avholdt 14. – 16. september - med fagdag - på Best Western Oslo Airport Hotel, Gardermoen. Fagdagen sto oppført med to temaer presentert med eksterne foredragsholdere. Berit Vegheim, leder i Stopp diskrimineringen, holdt foredrag om FN-konvensjonen og rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne og om hvordan bruke den aktivt inn i vårt interessepolitiske arbeid. Kim Berge, nestleder/seniorrådgiver i Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemning (NAKU), tok for seg temaet Tvang og makt. Deling av aktuell informasjon mellom fylkeslederne, administrasjonen og landsstyret fylte resten av programmet.

Besøk på fylkeslagenes årsmøter

Landsstyret bestreber seg hvert år på å besøke fylkeslagenes årsmøter. Det er NFU sentralt som dekker kostnadene for besøkene, men enkelte fylkeslag tilbyr å dekke kostnadene selv.

I 2018 besøkte forbundsleder Jens Petter Gitlesen NFU Rogaland fylkeslag 8. april og NFU Troms fylkeslag 12. – 13. april.

Nestleder Torill Vagstad besøkte NFU Hedmark fylkeslag 21. april og NFU Oppland 8. april.

Landsstyremedlem Evy Utne Knutsen besøkte NFU Hordaland fylkeslag 14. og 15. april.

Landsstyremedlem Ninni Bakke Tornes besøkte NFU Møre og Romsdal fylkeslag.

Landsstyremedlem Karen Hultgren Olsen besøkte NFU Nordland fylkeslag

21. og 22. april.

Tiltak for å heve kompetansen i lokal- og fylkeslag

For å styrke organisasjonens fylkes- og lokallag, samt medlemmer har NFUs juridiske rådgivere deltatt i møter og kurs arrangert av fylkes- og lokallag.

- Foredrag hos ULOBA, selvbestemmelse

NFUs juridiske rådgivere har også gitt informasjon og rådgivning gjennom enkelthenvendelser fra fylkes- og lokallagsledere.

NFUs organisasjons- og ferieleir

Hver sommer møtes medlemmer med utviklingshemning til NFUs organisasjons- og ferieleir på Hove leirsenter på Tromøya, utenfor Arendal. Årets leir ble arrangert 21. – 28. juli. Deltageravgiften er kr. 4.900,-.

For å avvikle NFUs organisasjons- og ferieleir, er det nedsatt et leirstyre, jf. Pkt 3. NFUs administrasjon har som oppgave, blant annet å være leirstyrets sekretariat og forestår de administrative og økonomiske gjøremålene for gjennomføring av leiren.

Leirstyret har avholdt 3 styremøter. Erfaringsutveksling og vurderinger om leirens ramme og innhold står først og fremst på styrets agenda. Tilbakemeldinger og innspill som blir gitt av leirdeltagerne tar leirstyret med seg inn i arbeidet med å planlegge neste års leir. Målsettingen er så langt det lar seg gjøre å imøtekomme ønsker som gjør leiren bedre for alle. Leirstyret nedsetter blant annet et leder- og hjelpekorps som får ansvar for at leiren gjennomføres til beste for deltagerne.

På leiren deltok totalt 124 personer, 84 deltakere, 12 ledsagere, 21 husledere og 13 hjelpere. Flere forfall ble av ulike årsaker mottatt tett opp under leiren.

Innholdsmessig er leirprogrammet mye preget av kultur- og fritidsaktiviteter, og følgelig ble årets leirtema knyttet opp til NFUs prinsipp 9 – *Mennesker med utviklingshemning har rett til å delta i alminnelige kultur- og fritidsaktiviteter.*

Leirstyret ser at kursaktivitet kombinert med øvrige ferie- og fritidsaktiviteter fungerer godt. Deltagerne gir gode tilbakemeldinger på det å få muligheten til å øke sin kunnskap og samtidig være en del av et sosialt fellesskap der ferieopplevelser er i fokus.

Organisasjonsleiren er kun for medlemmer. Leiren er derfor et viktig arrangement for å beholde medlemmer, fange opp tidligere medlemmer og for rekruttering av nye medlemmer. Gjennom leirstyrets annonsering og bekjentgjøring av organisasjonsleiren på NFUs hjemmeside og Facebook-side, i medlemsbladet Samfunn for alle og på NAKUs hjemmeside, nås også ikke-medlemmer som tegner medlemskap i NFU for å delta på leir.

Kurs- og studiearbeid

Gjennom vårt medlemskap i Studieforbundet næring og samfunn, gis det støtte i form av tilskudd til kurs- og studieaktivitet. De ulike tilskuddene som gis er grunntilskudd, opplæringstilskudd og tilretteleggingstilskudd. Alle innmeldinger og rapporteringer av kurs fra organisasjonene, går via dataprogrammet Kursadm.

Totalt har NFU i 2018 innrapportert 526 studietimer og til sammen mottatt kr. 780 388 – hvorav kr. 58.020 er opplæringstilskudd og kr. 722 368 er tilretteleggingstilskudd.

Herunder har NFU sentralt innrapportert 140 studietimer, og mottatt tilskudd på tiltak på til sammen kr. 151.188 (hvorav kr 131.688 er bokført i 2018 og kr. 19.520 er bokført i 2019).

Av 19 fylkeslag har 7 fylkeslag og 1 lokallag benyttet denne ordningen og til sammen innrapportert 386 studietimer og mottatt kr. 629.200.

Medlemskapet i Studieforbundet næring og samfunn gir også muligheten til gratis bruk av undervisningslokaler der driftsutgiftene dekkes av det offentlige.

Som grunnlag for kurs- og studieaktivitet har NFU utarbeidet kursmaterieil. Oversikt over materiellet ligger tilgjengelig på våre nettsider.

Likepersonsarbeid

Det drives mye godt likepersonsarbeid i NFU. Våre tillitsvalgte og medlemmer har utstrakt kontakt med andre medlemmer i NFU, det deles mye informasjon, gode råd og ikke minst personlige erfaringer med andre som trenger det. Det arrangeres ulike kurs, samlinger og gode møteplasser som danner gode utgangspunkt for verdifullt likepersonsarbeid i våre lokal- og fylkeslag.

Etter innføringen av det nye regelverket om driftsstøtte til funksjonshemmedes organisasjoner i 2014, har NFU jobbet aktivt med å få etablert nye rutiner både for registrering av likepersoner og for dokumentasjon av alt likepersonsarbeid som utføres i organisasjonen.

Pr. 31. desember 2018 var det registrert 276 likepersoner i NFU og rapport til NFU sentralt 272 likepersonsaktiviteter gjennomført i 2017.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har satt i gang et arbeid om endringer i regelverket for tilskuddsordningen for funksjonshemmede organisasjoner fra 2014. Organisasjonene er invitert med til å gi innspill med sikte på at regelverket til forskrift vil bli forenklet.

8. Medlemskap

Nasjonale medlemskap

- **SAFO – Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner**

SAFO er en paraplyorganisasjon bestående nå av Foreningen Norges Døvblinde, Norges Handikapforbund og NFU. Gjennom SAFO arbeider NFU interessepolitisk.

NFU har gjennom 2018 vært representert med forbundsleder Jens Petter Gitlesen/ vara nestleder Torill Vagstad og generalsekretær Hedvig Ekberg/ vara seniorrådgiver Vibeke Seim-Haugen.

For nærmere informasjon: www.safo.no

- **Atlas-alliansen**

I 2018 har seniorrådgiver Vibeke Seim-Haugen vært styremedlem i stiftelsen, mens forbundsleder Jens Petter Gitlesen har vært varamedlem.

For nærmere informasjon: www.atlas-alliansen.no

- **Menneskerettighetsalliansen**

NFU har vært tilsluttet Menneskerettighetsalliansen. Årsmøtet 5. september 2018 vedtok enstemmig at Menneskerettsalliansen oppløses fjorten år etter at alliansen ble stiftet og som første organisasjon gikk inn og arbeidet for at lovens diskrimineringsvern skulle gi alle diskrimineringsgrunnlag samme grad av vern – noe som i stor grad ble realitet med felles Likestillings- og diskrimineringslov 1. januar 2018.

Se <https://www.menneskerettsalliansen.no> for mer om Menneskerettsalliansens rolle i den lange prosessen mot dette.

- **Studieforbundet næring og samfunn (SNS)**

NFU er én av 53 medlemsorganisasjoner i SNS. Bjug Ringstad, er styreleder i SNS.

For nærmere informasjon: www.naeringogsamfunn.no

- **ExtraStiftelsen**

NFU er en av 31 medlemsorganisasjoner i ExtraStiftelsen

For nærmere informasjon: www.extrastiftelsen.no

- **Norges Innsamlingsråd**

For nærmere informasjon: www.innsamlingsradet.no

- **Leser søker bok**

For nærmere informasjon: www.lesersokerbok.no

- **Pascal Norge**

For nærmere informasjon www.pascalnorge.no

9. Samarbeid

Nasjonalt samarbeid

- **NAKU - Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemning**

Helsedirektoratet har oppnevnt en faggruppe i tilknytning til kompetansemiljøet. Faggruppen blir benyttet til faglig rådgivning i NAKU sitt arbeide. Medlem i faggruppen fra NFU er Bjug Ringstad med generalsekretær Hedvig Ekberg som vara.

For nærmere informasjon: www.naku.no

- **FAGKONFERANSEN - Kriminalomsorgens utdanningscenter, Sentral fagenhet for tvungen omsorg, Kriminalomsorgen region nord og Trøndelag statsadvokatembeter.**

NFU har vært samarbeidspartner om den årlige konferansen som omhandler tvungen omsorg, hvor NFU også har stått som arrangør av konferansen. NFU har i 2018 ikke hatt mulighet for å følge opp deltagelsen i arbeidsgruppen for konferansen.

For nærmere informasjon: www.krus.no/no

- **FO – Fagforbundet for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere**

For nærmere informasjon: www.fo.no

- **Forum for barnekonvensjonen – forum hvor organisasjoner som jobber for barns rettigheter deltar**

Forumet har to faste møter hvert år. I disse møtene har 1 ansatte deltatt. Forumet har et arbeidsutvalg (AU) som består av 4 organisasjoner fra forumet. NFU er en av disse fire organisasjonene. Juridisk rådgiver Ingvild Østerby er valgt inn i AU som NFUs deltager.

- **Referansegruppe om tidlig innsats og inkluderende fellesskap**

NFU har medlem i referansegruppen om tidlig innsats og inkluderende fellesskap. Gruppen hadde sitt første møte i november 2018. Det er NFUs juridiske rådgiver, Ingvild Østerby, som er representant

- **Statens helsetilsyn**

I 2018 startet Statens helsetilsyns brukerråd opp sitt arbeid. NFU ble invitert inn i rådet og Frode Strømman fra Trøndelag sitter som medlem. Gunn Strand Hutchinson fra Nordland er vara.

Internasjonalt samarbeid

Landsmøtet 2016 fastslo at NFU skal delta på de internasjonale arenaer som påvirker norsk politikk, og dermed levekårene for personer med nedsatt funksjonsevne.

NFU er medlemmer i følgende nettverk og internasjonale organisasjoner:

- **NSR – Nordisk Samarbeidsråd**

Et nettverk bestående av søsterorganisasjoner fra Island, Færøyene, Sverige, Finland, Åland og Danmark.

NSR møtes 1 gang i året for gjensidig erfaringsutveksling om interessepolitiske tema. Det utferdiges felles uttalelser til landenes myndigheter, der det er behov for dette. Møtet i 2018 ble avholdt på Færøyene.

I møtet på Færøyene ble det besluttet å sette ned en arbeidsgruppe som skal jobbe særskilt med spørsmålet rundt artikkel 19 i Konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Artikkel 19 slår fast den enkeltes rett til å selv bestemme hvor man ønsker å bo og retten til et selvstendig og aktivt liv.

Ledervervet i NSR går på omgang, ad 2 år, mellom landene og er nå kommet til NFU. NFU tok over ledervervet etter møtet i Sverige våren 2017 og vil ha det frem til våren 2019.

NSR arbeider også opp mot våre internasjonale samarbeidspartnere Inclusion Europe og Inclusion International.

- **Inclusion International (II)**

For nærmere informasjon: www.inclusion-international.org

Seniorrådgiver Vibeke Seim-Haugen og rådgiver Helene T. Strøm-Rasmussen har hovedansvaret for kontakten med II.

Seniorrådgiver, Vibeke Seim-Haugen, generalsekretær, Hedvig Ekberg, rådgiver, Helene Strøm Rasmussen og juridisk rådgiver, Ingvild Østerby deltok på IIs verdenskonferanse som hadde tittelen «Learn, Inspire, Lead» i Birmingham. IIs generalforsamling ble avholdt i forbindelse med konferansen

- **Inclusion Europe (IE)**

For nærmere info: <http://www.inclusion-europe.org>

- **EPSA – Den europeiske plattformen for mennesker med utviklingshemning**

For nærmere informasjon: www.socialplatform.org

10. Representasjon i råd/utvalg i 2018 for NFU og gjennom SAFO

For NFU:

- Rådgivende utvalg til forebyggingsenheten mot tortur og umenneskelig behandling ved frihetsberøvelse – i regi av Nasjonal forebyggingsenhet, Sivilombudsmannen – Hedvig Ekberg, generalsekretær NFUs administrasjon/vara Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon.
- Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemning, Nasjonalt fagråd - Bjug Ringstad, styremedlem NFU Gjøvik lokallag/vara Hedvig Ekberg, generalsekretær NFUs administrasjon
- Norges Idrettsforbund, Utvalg for mennesker med utviklingshemning - Bjug Ringstad, styremedlem NFU Gjøvik lokallag
- Referansegruppe for 0-24 samarbeidet, gruppe h, læreplasser for elever med nedsatt funksjonsevne – i regi av Utdanningsdirektoratet – Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon.
- Arbeidsgruppe om høyere utdanning for personer med utviklingshemning, i regi av Oslo kommune og VID vitenskapelige høgskole – Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon
- Referansegruppe om filmprosjekt, i regi av SAFO – Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon
- Referansegruppe om appen RÅD, i regi av SAFO – Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon
- Fellesmøte om samkjøring i forbindelse med rapporten om tidlig innsats og inkluderende fellesskap, i regi av Barneombudet – Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon
- Møte om felles rettighetsbrosjyrer, i samarbeid med FO og SOR – Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon
- Faglig samarbeidsråd for Statped – Frid T. Svineng, varamedlem NFUs landsstyre – vara Ingvild Østerby, juridisk rådgiver NFUs administrasjon
- Referansegruppe i forskningsprosjekt *Innsatte med utviklingshemning/kognitive vansker – en deskriptiv undersøkelse av ulike etaters arbeid med identifikasjon og tilrettelegging* - gjennomført av KRUS og Kompetansesentra for sikkerhets-, fengsel- og rettspsykiatri i Helse Sør-Øst og Midt-Norge, på vegne av Bufdir. - Hedvig Ekberg, generalsekretær NFUs administrasjon
- Arbeidsgruppe for *Veileder om helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemning*, i regi av Helsedirektoratet – Gunn Strand Hutchinson, tillitsvalgt og tidligere nestleder i NFUs landsstyre

Gjennom SAFO:

- Regjeringens rundebordskonferanse: Forbundsleder Jens Petter Gitlesen.
- Regjeringen: Arbeid med strategiplan for likestilling og mot diskriminering. Forbundsleder Jens Petter Gitlesen og generalsekretær Hedvig Ekberg
- Barne- og likestillingsdepartementet (BLD): Arbeidsgruppe CRPD, Sivilt samfunn, generalsekretær Hedvig Ekberg.
- Barne- og likestillingsdepartementet (BLD): Ekspertutvalg for driftstilskuddet, vara NFUs forbundsleder Jens Petter Gitlesen.
- Barne- og likestillingsdepartementet (BLD): Innspillsmøte om hatefulle ytringer, juridisk rådgiver Ingvild Østerby.
- FN: Statspartsmøte, observatør, generalsekretær Hedvig Ekberg.
- Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir): Programkomité 3. desember, FNs internasjonale dag for mennesker med nedsatt funksjonsevne, juridisk rådgiver Ingvild Østerby (vara).
- Kunnskapsdepartementet (KD): Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk Vest (Rek-Vest), tillitsvalgt i NFU Hordaland fylkeslag, Else Berit Ingvaldsen.
- Kunnskapsdepartementet (KD): Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk Sør-Øst (Rek-Sørøst), tidligere styremedlem i NFU Oslo fylkeslag, Gro Marit Rødevand.
- Kunnskapsdepartementet (KD): Referansegruppe for tidlig innsats og inkluderende fellesskap, juridisk rådgiver Ingvild Østerby.
- Statped: Nasjonalt brukerråd, landsstyremedlem Karen Hultgren Olsen. Vara: varamedlem i landsstyret Frid Tellefsen Svineng.
- Helse- og omsorgsdepartementet (HOD): Lovutvalg om tvangsreglene i helse- og omsorgssektoren, forbundsleder Jens Petter Gitlesen.
- Helsetilsynet: Brukerråd, generalsekretær Hedvig Ekberg er vara.
- Helsedirektoratet (Hdir): Rådslag om den norske definisjonen på sjeldne tilstander, generalsekretær Hedvig Ekberg.
- Helsedirektoratet: Brukerråd, to årsperiode fra 2018 til 2020. Generalsekretær Hedvig Ekberg er medlem. Forbundsleder Jens Petter Gitlesen er vara.
- Helsedirektoratet: Strategi for hjernehelse, i regi av Helsedirektoratet, Juridisk rådgiver Ingvild Østerby er vara.
- Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser (NKSD): Faglig referansegruppe for Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger, medlem i NFU Østfold regionlag Anna Solberg.

- Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse (NK LMH): Referansegruppe for Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring helse, medlem i NFU Haugesund lokallag, Grete Müller.
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir): Årlig møte med likestillingsavdelingen, generalsekretær Hedvig Ekberg.
- Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir): Referansegruppe TryggEst, rådgiver Helene T. Strøm-Rasmussen.
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir): Oppdatering av likepersonsbrosjyre – «Å være i samme båt» Seniorrådgiver Vibeke Seim-Haugen.
- Husbanken: Fast møte med direktøren, forbundsleder Jens Petter Gitlesen og generalsekretær Hedvig Ekberg.
- Husbanken: Ressursgruppe for prosjekt «Bolig for velferd», generalsekretær Hedvig Ekberg.
- NRK: Brukerråd tilgjengelighet, medlem i NFU Ski lokallag Jannicke Andersen.
- Arbeids- og velferdsdirektoratet: NAVs sentrale brukerutvalg, vara, juridisk rådgiver Ingvild Østerby, NFUs administrasjon.
- Arbeids- og velferdsdirektoratet: Innspillsmøte om arbeid for personer med uføretrygd. Juridisk rådgiver Ingvild Østerby.
- Trygdeforhandlingene: Seniorrådgiver Vibeke Seim Haugen.
- Utdanningsdirektoratet (Udir): Referansegruppe for ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging, leder i NFU Stord/Fitjar lokallag. Evy Skogedal. Vara: medlem i NFU Gamle Oslo lokallag Eva Simonsen.
- Utdanningsdirektoratet: Årlig møte, juridisk rådgiver Ingvild Østerby.

Avgitte høringsuttalelser:

- Høring – Endringer i barnehageloven mv, om norskferdigheter for styrer og pedagogisk leder, og barnehagetilbud til barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK – Kunnskapsdepartementet)
- Høring – Forslag til endringer i vergemålsforskriften § 26 – Heving av beløpsgrensen for når fylkesmannen skal forvalte midler tilhørende personer med verge. – Justisdepartementet
- Høring - Ny forskrift om merverdikompensasjon til frivillige organisasjoner – Kulturdepartementet
- Høring - Innspill til spørsmål om ADL bør tilbys til andre enn blinde og svaksynte – Utdanningsdirektoratet

- Høring - Ekspertutvalgets rapport om regionreformen – Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene – Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Høring - NOU 2017:16 På liv og død. Palliasjon til alvorlig syke og døende – helse- og omsorgsdepartementet
- Høring - om forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven – Kunnskapsdepartementet
- Høring - fritaksordning i fremmedspråk – Utdanningsdirektoratet
- Høring - Inkluderende fellesskap for barn og unge – Utdanningsdirektoratet
- Høring - forslag til endringer i sosialtjenesteloven om kvalifiseringsprogrammet – Arbeids- og sosialdepartementet
- Høring – Helse- og omsorgsdepartementet. Dagtilbud til demente.
- Høring - Nærings- og fiskeridepartementet - Forskriftsbestemmelse om adgangen til å reservere anskaffelser av helse- og sosialtjenester for ideelle organisasjoner.
- Høring – Stortinget – Ny kommunelov

11. NFUs administrasjon

Lokalisering

NFUs administrasjon er lokalisert på Youngstorget i Oslo, Youngstorget 2B.

Årsverk

Sysselsatte årsverk pr. 31.12.2018 er 7,4

I oppstillingen er ikke medregnet forbundsleder, da forbundsleder er frikjøpt, men kostnadene i den forbindelse inngår i lønns- og personalkostnader.

Antall årsverk er siden 2016 redusert. Reduksjonen skyldes at vi har valgt å la et par stillinger stå vakante.

Likestilling

I NFUs administrasjon er det innarbeidet en «policy» som tar sikte på at det ikke fremkommer forskjellsbehandling på grunn av kjønn. Av administrasjonens ansatte var det pr. 31.12. 2018, 2 menn og 7 kvinner (inklusive daglig leder SAFO, som er egen organisasjon).

Ulykker og skader

Det var ikke meldt inn noen ulykker og skader blant ansatte i 2018.

Sykefravær

I NFUs administrasjon har sykefraværet i 2018 vært på 1,3 prosent, det vil si 1,8 prosent lavere enn 2017. En del av sykefraværet i 2017 skyldes én langtidssykmelding.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet regnes som godt

Miljø

NFU har ikke aktiviteter som forurensar det ytre miljø.

NFU har kildesortering av avfallet i NFUs kontor.

Juridisk rådgivning/rettshjelp

Hovedområdene for vår rettshjelp ligger innenfor menneskerettigheter, helse- og omsorg, herunder tvang og makt, opplæring, arbeid, bolig, trygd, vergemål, diskriminering og likestilling og forvaltningsrett. Gjennom vår rettshjelp ønsker vi å bidra til å sikre at personer med utviklingshemning får ivarettatt sine rettigheter; det vil si forsøke å utfylle gapet mellom formelle rettigheter og reell oppfyllelse av disse

Vi behandler cirka 600 henvendelser og saker i året, uten kostnad for enkeltpersoner. Dette er et lavterskeltilbud som vi i 2018 har fått statlig støtte til gjennom Justisdepartementets budsjett gjeldende særlige rettshjelpstilbud.

Juridisk rådgiver, Ingvild Østerby, holdt tre foredrag om rettigheter i 2018:

- Inkluderende opplæring, på medlemsmøte i regi av SAFO, region Innlandet, Elverum
- Inkluderende opplæring, på medlemsmøte i regi av SAFO, region Innlandet, Lillehammer
- FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne, på vergesamling i regi av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Førde.

12. Økonomi

Regnskap

Regnskapet gjelder NFU sentralt, inkludert bistandsarbeidet.

Regnskapet 2018 er avsluttet med et aktivitetsresultat (årsresultat) på kr. 12 348 033.

NFUs bistandsarbeid, som finansieres gjennom prosjektmidler fra Atlas-alliansen, er synliggjort i regnskapet ved at mottatte prosjektmidler fra NORAD er inntektsført under offentlige tilskudd, samt at prosjektkostnader er utgiftsført. Prosjektregnskapet viser et forbruk av NORAD-midler på kr. 2 547 045, eksklusive administrative kostnader. Ubrukte NORAD-midler beløper seg til kr. 321 444.

Fylkes- og lokallag avgir egne regnskap

Sum anskaffede midler (totale inntekter), inkl. finansinntekter på kr. 172 027, var på kr. 30 414 127 som fordelte seg slik;

Netto medlemskontingenter er inntektsført med kr. 2 238 943 og da er refusjon til fylkes- og lokallag på kr. 1 168 043 trukket fra.

Inntektene i 2018 består for øvrig av;

Offentlige tilskudd på kr. 16 534 023 og andre tilskudd på kr. 26 450. Videre ble det inntektsført hele kr. 9 017 697 i arv/gaver. Vi mottok hele netto kr. 8,72 millioner i en ikke øremerket arv etter en enke i Oslo. Videre hadde vi inntekter på kr. 513 647 på Sommerleir 2018 og til sammen kr. 743 297 i annonse-, salgs- og andre inntekter.

Normalt kommer omlag 75 prosent av inntektene kommer fra det offentlige. I 2018 var denne andelen lavere (54 prosent) grunnet en større arv.

NFUs sum forbrukte midler (totale kostnader) var på kr. 18 066 094

Regnskapet er satt opp i henhold til gjeldende regnskapslov, og under forutsetning av fortsatt drift.

Det vises til årsregnskap med balanseoppstilling og noter.

Landsstyret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av NFUs eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Regnskapet for 2018 er gått gjennom og godkjent av revisjonsfirmaet Nitschke AS.

Oslo, 12. mai 2019

Jens Petter Gitlesen

Forbundsleder

Torill Vagstad

Nestleder

Evy Utne Knutsen

Landsstyremedlem

Karen Hultgrøn Olsen
Karen Hultgrøn Olsen

Landsstyremedlem

Ninni Bakke Tornes *Geir Tore Søreide*
Ninni Bakke Tornes Geir Tore Søreide

Landsstyremedlem

Landsstyremedlem

Camilla Hopen
Camilla Hopen

Landsstyremedlem

Hedvig Ekberg
Hedvig Ekberg

Generalsekretær

Til Landsmøtet i Norsk Forbund for Utviklingshemmede

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Forbund for Utviklingshemmede som viser et positivt aktivitetsresultat på kr 12.348.033. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, aktivitetsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av Norsk Forbund for Utviklingshemmede slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsmeldingen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Landsstyret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens

regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god regnskapsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for Norsk Forbund for Utviklingshemmede

Konklusjon om årsmeldingen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsmeldingen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stabekk, 12. mai 2019

NITSCHKE AS

Hans Hagen jr.
statsautorisert revisor

NFU totalt, aktivitetsregnskap	Note	Virk. 2018	Bud. 2018	Mot bud.	Virk. 2017
Anskaffede midler					
Medlemsinntekter		3 406 986	3 533 333	-126 347	3 469 494
Tilskudd					
Offentlige tilskudd	3	16 534 023	12 895 276	3 638 747	12 856 301
Andre tilskudd	3	26 450	40 000	-13 550	111 260
Sum tilskudd		16 560 473	12 935 276	3 625 197	12 967 561
Innsamlende midler, gaver, mv					
Gaver og arv		9 017 697	65 000	8 952 697	93 379
Sum Innsamlende midler, gaver		9 017 697	65 000	8 952 697	93 379
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter					
<i>Aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål</i>					
Sommerleir, Jub.konferanse 2017		513 647	575 000	-61 353	921 329
Sum aktiviteter som oppfyller org. formål		513 647	575 000	-61 353	921 329
<i>Aktiviteter som skaper inntekt</i>					
Lotteri- og bingoinntekter		50 961	80 000	-29 039	58 023
Salgsinntekter		146 967	114 800	32 167	202 922
Annonse- og abb.inntekter		369 948	350 000	19 948	288 845
Andre inntekter		175 421	690 000	-514 579	545 306
Sum aktiviteter som skaper inntekter		743 297	1 234 800	-491 503	1 095 096
Sum opptjente inntekter fra oper. akt.		1 256 944	1 809 800	-552 856	2 016 425
Finans- og investeringsinntekter		172 027	50 000	122 027	107 720
Andre inntekter		0	0	0	0
Sum anskaffede midler		30 414 127	18 393 409	12 020 718	18 654 579
Forbrukte midler					
Kostnader til anskaffelse av midler					
<i>Kostnader til medlemsverving</i>		562 763	282 926	-279 837	385 214
<i>Kostnader til innsamling av midler</i>					
Kostnader til tilskudd, inkl. utbet. av tilskudd		7 875	0	-7 875	0
Kostnader innsamling gaver og arv		394 036	317 951	-76 085	25 425
Sum kostnader til anskaffelse av midler		964 674	600 876	-363 798	410 639
Kostnader til organisasjonens formål					
Tilskudd, bevilgninger til oppfyllelse		2 754 467	1 510 000	-1 244 467	1 681 249
Andre inntektsbringende akt. til oppf. formålet		72 660	0	-72 660	32 631
Utbetaling av mva-kompensasjon til lagene		505 208	0	-505 208	0
Sum kostnader til org.formål		3 332 335	1 510 000	-1 822 335	1 713 880
Kostn. til aktiviteter som oppfyller formålet					
Interessepolitisk arbeid		1 993 136	1 740 919	-252 217	1 288 598
Juridisk rådgivning		883 671	974 846	91 175	1 378 656
Medlemsaktiviteter		932 589	935 819	3 230	1 628 991
Produksjon av SFA		1 452 231	1 624 869	172 638	1 701 229
Medlemsrelatert inf.arbeid		0	50 000	50 000	746
Organisasjonsarbeid		2 670 829	3 126 716	455 887	2 221 320
Organisasjonsoppdrag		0	0	0	197 245
NFU sitt internasjonale bistandsarbeide		2 685 784	2 498 903	-186 881	2 504 467
Overføring av kontingent til lokallag		1 168 043	1 233 333	65 290	1 342 457
Sum kost. til akt. som oppfyller formål	4	11 786 283	12 185 405	399 122	12 263 729
Sum kostnader til organisasjonens formål		15 118 618	13 695 405	-1 423 213	13 977 609
Administrasjonskostnader		1 981 103	2 427 127	446 024	2 241 372
Rente- og finanskostnader		1 699	0	-1 699	0
Sum Forbrukte midler		18 066 094	16 723 409	-1 342 685	16 629 620
NFU totalt, aktivitetsresultat		12 348 033	1 670 000	10 678 033	2 024 959

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU)

Eiendeler 31.12	Note	2018	2017
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a fast eiendom	5	2 496 216	2 496 216
Inventar og utstyr	5	20 844	20 844
Sum varige driftsmidler	5	2 517 060	2 517 060
Investeringer			
Markedsbaserte obligasjons-/pengemarkedsfond	6	6 150 204	150 204
Sum investeringer		6 150 204	150 204
Sum anleggsmidler		8 667 264	2 667 264
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		139 698	240 643
Fordr. på tilskuddsgiver (-18), mottaker av tilskudd (-17)		223 600	126 137
Andre fordringer og periodiserte kostnader	7	302 095	355 716
Sum fordringer		665 393	722 496
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	1	13 902 637	8 017 652
Sum bankinnskudd og kontanter		13 902 637	8 017 652
Sum omløpsmidler		14 568 030	8 890 351
SUM EIENDELER		23 235 294	11 407 411

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU)**Formålskapital og gjeld 31.12**

	Note	2018	2017
FORMÅLSKAPITAL			
Opptjent formålskapital			
Annen formålskapital		8 791 179	8 791 179
Arets resultat		12 348 033	
Sum formålskapital	8	21 139 212	8 791 179

GJELD

Kortsiktig gjeld		392 880	869 099
Leverandørgjeld		360 547	388 584
Skyldige offentlige avgifter		822 945	229 224
Mottatt, ikke benyttede tilskudd		519 710	560 808
Påløpende feriepengar		-	568 518
Annen kortsiktig gjeld			
Sum kortsiktig gjeld		2 096 082	2 616 233
Sum gjeld		2 096 082	2 616 233

SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD**23 235 294 11 407 411**

Oslo, 12. mai 2019

Jens Petter Gitlesen
Forbundsleder
Torill Vagstad
Nestleder
Evy Utne Knutsen
Landsstyremedlem
Karen Hultgren Olsen
Landsstyremedlem
Ninni Bakke Tornes
Landsstyremedlem
Geir Tore Søreide
Landsstyremedlem
Camilla Hopen
Landsstyremedlem
Hedvig Ekberg
Generalsekretær

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter sentraladministrasjonen i Oslo, samt solidaritetsarbeidet. Fylkeslag og lokallag er ikke inkludert i årsregnskapet.

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Unntaksreglene for småforetak er anvendt hvis ikke annet er omtalt under.

Transaksjoner med mulige nærstående parter er gjort på forretningsmessig prinsipper. Anvendte regnskapsprinsipper for øvrig fremgår av notene nedenfor.

a) Driftsinntekter/prinsipper for inntektsføring

Kontingenter inntektsføres når mottatt. I resultatregnskapet vises inntekten før fradrag for andelen til lokal- og fylkeslag. Andelen til lagene er ført som driftsutgifter under overføring til fylkes- og lokallag. Annonser, abonnementer, produktsalg, leieinntekter og deltakeravgifter ved seminarer og sommerleiren, inntektsføres ved levering eller når arrangementet faktureres.

Arv og gaver inntektsføres når de er mottatt.

Offentlige tilskudd, mva-kompensasjon, andel tippeoverskudd inntektsføres når pengene mottas.

Inntektsføringen av tilskudd fra ExtraStiftelsen omfatter midler knyttet til prosjekter som mottatt.

Prosjekter som ikke er avsluttet blir periodisert. Ellers inntektsfører vi i sin helhet adm.tilskuddet

Tilskudd til solidaritetsarbeidet inntektsføres i takt med tilhørende kostnader. Ubrukte tilskudd er oppført på egen linje under kortsiktig gjeld.

b) Anleggsmidler/Langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid (se note 8). Nedskrives ved varig verdinedgang.

c) Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

d) Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

e) Klassifisering i aktivitetsregnskap

Aktivitetsregnskap innført fra 2017. Direkte aktivitetskostnader er klassifisert som "kostnader til anskaffelse av midler", "kostnader til organisasjonens formål", eller til "administrasjonskostnader".

Indirekte kostnader, herunder lønnskostnader til administrasjonene er klassifisert tilsvarende i den grad de er knyttet til konkrete aktiviteter. Lønnskostnader er fordelt prosentvis etter tidsforbruk, og fordelbare administrative kostnader på samme måte.

Ikke fordelbare kostnader er klassifisert som administrasjonskostnader.

f) Skatter

Organisasjonen er ikke skattepliktig

g) Nøkkeltall

	2018	2017
Administrasjonsprosent	11,2	13,5
Formålsprosent	83,4	84,0

Note 1 Bundne midler

Av balanseposten bankinnsk. og kontanter er kr.188.937 bundet i skattetr.midler

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse til daglig leder m.v.

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger	4 473 922	5 029 237
Tapt arbeidsfortjenest, tillitsvalgte	0	0
Arbeidsgiveravgift	724 702	818 994
Pensjonskostnader	463 380	675 811
Andre personalkostnader	1 688	207 157
Lønnskostnader refundert fra andre	-223 818	-209 513
Sum lønnskostnader (note 12)	5 439 874	6 521 686

Det var 7,4 årsverk i NFU's administrasjon pr. 31.12.2018
NFU's ansatte har en innskuddsbasert tjenestepensjonsordning via Sparebank1,
som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestpensjon.

Ytelse til ledende personer i 2018	Forb.leder	Gen.sekr.
Lønn	675 645	677 523
Pensjonsutgifter	28 560	14 172
Andre godtgjørelser	12 974	12 974
Sum	717 179	704 669

Det er ikke utstedt lån eller sikkerhetsstilt for verken til forbundsleder,
generalsekretær eller øvrige ansatte

Betalt til revisor	2018	2017
Revisjonshonorar	117 313	114 375
Attestasjonsoppdrag	57 825	77 687
Annen bistand	97 053	83 606
Sum revisjonshonorar	272 191	275 668

Note 3 TILSKUDD

a) Tilskudd	2018	2017
<i>i) Offentlige</i>		
Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), driftstilskud	4 891 548	4 253 519
Driftstilskudd NORAD (inkl. overført fra 2017)	2 547 045	2 222 807
Tilskudd helse- og rehabilitering (inkl. adm.bidrag)	3 990 000	1 806 000
Statens Sivilrettsforvaltning	325 000	320 200
Bufdir, tilskudd til sommerleir	150 000	150 000
Utenriksdept., tilskudd nettverk i Europa	75 000	100 000
Andel Tippenøkkelen (overskudd tippemidler)	3 242 332	3 242 332
MVA-kompensasjon	1 178 036	761 443
Likemannstilskudd	3 394	0
Studieforbundet Næring og samfunn (ført som andre tilsk.2018)	131 668	0
Sum offentlige tilskudd	16 534 023	12 856 301
<i>ii) Andre tilskudd</i>	2018	2017
Nordens Velfærdscenter (i 2018 netto etter tilbakebet.)	26 450	
Studieforbundet Næring og samfunn (mottatt året etter)		111 260
Sum andre tilskudd	26 450	111 260

Note 4 Annen type spes. kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet

Aktiviteter i NFU	Kostn. 2018	Kostn. 2017	Komm.
Interessepolitisk arbeid, info. og komm.	834	127 397	Interessepolitisk arbeid
Interessepolitisk arbeid (repr. og annet)	134 318	18 338	Interessepolitisk arbeid
Utbet. av tilsk. Extrastiftelsen	518 000	0	Interessepolitisk arbeid
Forbundsleder (alle kostnader)	1 339 985	1 149 539	Interessepolitisk arbeid
Juridisk rådgivning, medlemmer	883 671	1 378 656	Juridisk rådgivning
Jubileumskonferansen 2017 (restbeløp 2018)	6 824	556 482	Medlemsaktiviteter
Sommerleir 2018 (inkl. leirstyret)	925 856	1 025 263	Medlemsaktiviteter
Medlemsbladet Samfunn for alle (SFA)	1 452 231	1 701 229	Samfunn for alle
Aktiv i egen organisasjon	38 059	33 544	Organisasjonsarbeid
Likepersonsarbeid	85 212	218 796	Organisasjonsarbeid
Studie- og kursarbeid	118 140	69 670	Organisasjonsarbeid
Nordisk Samarbeidsråd	204 240	104 257	Organisasjonsarbeid
Ledersamling	292 661	232 851	Organisasjonsarbeid
Inclusion International/Inclusion Europe	368 904	280 102	Organisasjonsarbeid
Organisasjonsarbeid	770 750	595 844	Organisasjonsarbeid
Landsstyret	792 348	685 546	Organisasjonsarbeid
Tillitsvalgte som repr. NFU	0	197 245	Flyttet til org.arb.2018
Bistandsarbeid (inkl. andel lønn og adm.kostn.)	2 685 784	2 504 486	Internasjonalt arbeid
Overføring av kontingent til lokallag	1 168 043	1 342 457	
Trond Bjerknes fond	0	42 028	
Kostnader aktiviteter	11 786 284	12 263 731	

Note 5 Driftsmidler

	Inventar/				Totalt
	Kunst	Leilighet	IKT-utst.	verktøy	
Anskaffelseskost 01.01	20 844	2 496 216	0	0	2 517 060
Tilgang	0	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0	0
Sum avskrivninger 01.01	0	0	0	0	0
Sum avskrivninger 31.12	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12	20 844	2 496 216	0	0	2 517 060
Årets avskrivning	0	0	0	0	0
Avskrivningstid	ingen	ingen	3 år	5 år	
	avskrivning	avskrivning			

Note 6 Investeringer

Markedsbaserte aksjefond:	Kostpris	Markedsverdi
DNB Global Indeks	4 000 000	3 638 305
Alfred Berg Global Index	2 000 000	1 778 421
Alfred Berg Humanfond (må sjekke kostpris)	150 204	143 297
Sum aksjefond	6 150 204	5 560 023

Note 7 Andre fordringer og periodiserte kostnader

Andre fordringer og periodisert kostnader	2018
Forskuddsbetalte kostnader	49 610
Forskuddsbetalte forsikringer	105 026
Ubenyttede bistandsmidler	147 460
Sum andre fordringer og periodiserte kostn.	302 095

Note 8 Formålskapital

IB Egenkapital 1.1.2018:	8 791 179
Udisponert resultat 2018	12 348 033
UB Egenkapital 31.12.2018	21 139 212

Note 9 artsregnskap	2018	2017
---------------------	------	------

DRIFTSINTEKTER

Kontingenter	3 406 986	3 469 494
Annonser og abonnenter i Samfunn for alle (SFA)	369 948	341 285
Off. tilskudd (uten Tippeoverskudd/MVA-komp.)	5 576 610	4 823 719
Tilskudd ExtraStiftelsen (inkl. adm.tilskuddet)	3 990 000	1 806 000
Deltakeravgift Sommerleir 2018 og andre arr.	513 647	921 329
Andel Tippeoverskudd	3 242 332	3 242 332
Momskompensasjon	1 178 036	668 064
Arv/gaver (netto arv kr. 8,72 millioner)	9 017 697	93 379
Annen driftsinntekt	399 799	958 449
Tilskudd solidaritetsarbeid	2 547 045	2 222 807
Sum driftsinntekter	30 242 100	18 546 859

DRIFTSKOSTNADER

Lønnskostnader m.m.	5 439 874	6 521 686
Trykk og øvrige kostnader SFA (fra 4.17 kons.hon.)	915 573	607 384
Salgsmateriell	66 488	65 090
Lokalkostnader	933 001	980 687
Inventar og utstyr (inkl. Mysoft givermodul)	150 411	54 419
Informasjon og kommunikasjon	93 069	68 757
Medlemssystem (inkl. Mysoft GDPR)	177 475	57 001
Honorarer (uten SFA og Sommerleir)	674 658	782 765
Kontorkostnader (inkl. leasing- og serviceavtaler)	495 852	515 899
Kontingent/medlemskap	223 377	204 295
Telefon, porto (utenom SFA)	227 029	223 653
Sommerleir	645 238	568 905
Reise, møte og oppholdskostnader (i 2017 Jub.konf.)	656 899	1 115 462
Andre driftskostnader	212 092	131 636
Refusjon, mva-komp., lagene	505 208	
Refusjon kontingenter, lagene	1 168 043	1 342 457
Videreformidlet tilskudd ExtraStiftelsen	3 325 000	1 505 000
Kostnader bistandsarbeidet (inkl. adm.kostnader)	2 155 109	1 882 144
Sum driftskostnader	18 064 395	16 627 241

DRIFTSRESULTAT	12 177 705	1 919 618
-----------------------	-------------------	------------------

FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Annen renteinntekt	172 027	107 720
Verdiendring markedsbaserte finansielle omløpsmidler	-	-
Annen rentekostnad	1 699	2 380
Netto finansposter	170 328	105 340

ARSRESULTAT (INKL. BISTANDSARB.)	12 348 033	2 024 959
---	-------------------	------------------